

Locuint'a Redactorului
si
Cancelari'a Redactiunii
e in
Strat'a Moratoriu Nr. 18.
Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decât numai de la coresponden-
tiștili regulari ai „Federatiunei.”
Articoli ramisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pest'a, 19/7. aug. 1869.

(B.) Vomu incepe revist'a evineminteloru dîlei prin a spune, că Domnul Romanilor, insotit de Dlu primu ministru alu Romaniei, adi este ospele imperatului rusilor in Livadia. „Ad. Nat.” vre a sci, că intalnirea Mariei Sale cu imperatulu Alesandru are unu caracteru de simple curtesia si de bunu vecinu.

Nu scrutâmu resultatele acestei conveniri, ne marginim a ni intruni vocea cu a „Romanului” din 30. jul v., că „principele” Demitru Ghica va potè face sê intelégă principalele Gorciacofu, că este in interesulu Russiei sê redëe Romanici Besarabi'a. D'in punctul de vedere materialu Russ'a n'ar' perde nimicu, Romani'a ar' castigà multu, er' d'in punctul de vedere moralu Russ'a va avè in partea sa opiniunea publica nu numai a Romaniei si a intregu orientului.

Sub rubric'a nouatiloru nostre straine se potè citi decretul prin care Ludovicu Napolconu serbă memorie strubunului său Bunaparte, dandu amnestia generale pentru tote asile numitele delicti si crime politice comise pre ca'ea presei si prin reunioni.

Cu cătu incepsu acestu actu de gracia, acésta serbatore fù mai splendida si bine venita, cu atâtua mortea generalului Niel fu mai neasceptata. Stalpii, pre cari s'au radimat dinasti'a lui Napoleonu in tempulu regimului personalu, au desparutu de pre scen a unulu cătu unulu, urmăza altii, cari numai prin libertate voru potè salva esistint'a dinastie d'in crisele ce se intr'unescu in cont'a ei.

Dupa „France” comisiunea senatului francesu primi principiul senatus-consultului: se invòi, ca initiativ'a legelativa sê se imparta in tre imperaturo si corpulu legislativu; primeșce responsabilitatea ministeriale, si despusestiunea ca pusestiu ministeriale sê nu sia incompatibile cu postulu de deputatu; sustieno dreptul d'a face emendamente si interpellazioni, si primeșce articulul relativu la conventionile postali si de tarife; si-reserva incepsu dreptul d'a compune ea insa-si articulul despre constituirea si cerculu de activitate alu senatului.

Acestu-a ar si dura incepulum carui-a ar avè sê urmeze tote căte se pretindu de la unu regimu constitutionalu, si de la cari depinde multiumirea natiunii francesc si dominirea dinastiei lui Napoleonu III.

Si acum sê aruncâmu una privire in intrulu monarcie Austracie. D'in colo de Laita omenii se misca mai viu, par'ca in ei ar' fi mai multa vicia sa mai elastica poterea d'a respinge loviturile dualismului. Observâmu acésta la boem. Ei perseveréza intra manifestarea simițimelor sale de libertate si autonomia natiunale in contr'a dominatiunii absolute a elementului Austro-Magliaru, care nu potè sê mantușca monarcia de sigur'a perire. Foiele boe ne adueu unu nou programu in favorea reformârii pacâcului fundamentalu de statu, pre base noue, drepte si corespondiente intereselor toturor tierelor si natiunilor monarciei.

D'in sose de Laita? resistint'a contr'a asupririi se areta mai numai prin una multa tacere, dora pentru ca sê fia cu atâtua mai expresa si elocinta mani-alalta, candu apesarea va fi trecutu preste marginile patientiei subjugatilor.

Organulu min. com. de resbelu bar. Kuhn „Wehr-Ztg” vorbesce int'unulu d'in nrri sei ultimi cu multa sinceritate despre sortea Austriei, dicundu „Austri'a e in mare pericol, este amenintata seriosu d'in tote părți; acestu faptu numai idealistii lu-potu nega. — Armat'a ei este amenintata de unu alu doilea si potè ultimul Königgrätz.”

Adaugandu apoi si dusmanii interni, descoperiti de Beust, adeca profund'a nemultumire a majoretâtii poporilor monarciei, Austri'a este in mare pericol, o disemnu si noi, si mai adaugem ca nu milioane storse d'in sudorea celor apesati, nece mîile cele multe de mercenari

rupti d'in sinulu natiunilor asuprite, voru potè infruntâ pericolul ce amenentia monarcia — cu unu teribilu finit.

Bucuresci, 8/15 aug. 1869.

(G.) Pre candel „asociatiunea transilvana” intransluita in estu anu la Siomcut'a si a terminat siedintele la 12. augustu (31. iuliu v.), pre atunci „societatea academica romana” s'a intrunitu la Bucuresci in sesiunea anului 1869, si si-a deschisu siedintele in 1/13 augustu.

Membrii parte locuitori parte sositi aici s'au adunatu alalta-ieri, Vineri, in sal'a universitatii, unde punctu la 12 ore presedintele prin o scurta dar' cordiale si patriotica salutare a membrilor presenti si prin cetera poesiei sale „Imnul creatiunei” — a declarat sesiunea anului 1869, de deschisa.

Deschiderea s'a facutu fără ceremonie, fără pompa, fără sgomotu.

Acésta siedintia a fostu numai de deschiderea sesiunei pre acestu anu, fiindu că membrii nu eră presenti in majoritatea ceruta de statute.

Presenti erău: presedintele I. Eliade, secr. gen. A. T. Laurianu, V. A. Urechia, G. Sionu, A. P. Ilarianu, Ios. Hodosiu si I. Caragiani.

Domnii membri, G. Baritiu, A. Romanu, V. Babesiu, N. Ionescu si I. Sbiera, au anuntat parte prin depesie parte prin scrisori că peste pucinu voru sosi aici spre a luâ parte la lucrările societății.

Era, dñii membri, Maiorescu, I. Stragescu, A. Hajdeu, St. Gonata si G. Munteanu, parte si-au datu dimisiunea, parte au anuntat că d'in certe respecte nu mai potu luâ parte la lucrările societății.

De la domnii membri, T. Cipariu, A. Hurmuzachi si Alesandri, inca nici-o scire.

Dlu Cogalniceanu inca va participa la siedintie pre cătu lu-vorū iertă ocupat unile sale de ministru la interne.

Membrii adunati, nefiindu in numerulu de majoritatea ceruta de statute, s'au declarat intransluiti in conferintia, conformu regulamentului societății §. 2.

Dupa aceea, totu in conformitate cu regulamentulu, s'a alesu unu secretariu ad hoc in person'a dlui Dr. Ios. Hodosiu.

S'a decisu apoi a se tienă siedintia in tote dilele, era or'a se va defige d'in siedintia in siedintia.

Amu sê mai inseamnu că pentru traducerea lui Iuliu Cesare „De bello gallico” a incursu la delegatiune unu singuru operatu cu devisa „Concordia vires crescunt.”

Eri, Sambata, inca s'a tienutu siedintia. Mane, Luni, va fi a trei-a siedintia, pe candu se spera că membrii voru fi mai numerosi.

D'in sublim'a poesia „Imnul creatiunei”, cu care dlu Eliade a deschisu siedintia, ve tramâtu aci unu exemplarul.*)

Revista diurnalistică.

„Sîcle“ serie cu privire la vorbirile lui Beust in delegatiune: „Dnulu de Beust are dreptu, că Francia este inspirata de simpatie caldurose pentru tote popoarele Austriei, pentru Nemti, Magiari si Slavi („Sîcle“ uita pre Romani), in se uue dreptu a cea ce Beust adauge, că Francia este inspirata de aceste simpatie, pentru că popoarele mentiunate se tienu de Austria; căci chiar dreptul acestor grupelor de nationalități este, pre carele Francia democratica n'a inceputu neci-una-data de a-lu reprezentă in Pest'a si Zagrabia, in Lemberg si Prag'a contr'a spiritului centralisticu si dominatoriu d'in Vien'a. Noi, celu putienu, am pronuntat de la 1866 incoce, că Austria regenerata nu poate fi reconstructa de-

*) Lu-vomu intrebuintia.

Red.

Pretul de Prenumeratul
Pre trei lune 9 fl. v.a.
Pre siese lune 6 " "
Pre anul intregu 12 "

Pentru Romani'a:
pre an. intregu 40 Lei n. = 16 fl.v.a.
" 6 lune 20 " = 8 " "
" 3 " 10 " = 4 " "

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. tap'a timbralu pentru fisele care publicatiune separate. In Locul deschis 20 cr. de linia.
Unu exemplar costă 10 cr.

că tu pre principiul federatiunei. Inse domni d'in Vien'a s'ar' insiela amaru, daca ar' tra numai pentru una momentu in ilusiunea, că Francia ar' consenti, ca sê-si versu unu singuru picuru de sange pentru egemonia Austriei in Germania. A eugetă, că Francia va fi in alianta Austriei pentru unu asemene scopu, es'e unu visu.”

— Cetim in „Mémorial diplomatique” in caus'a controversei confinarii intre Romani'a si Ungari'a: „Se scie că de currendu s'a formatu una comisiune pentru a deturmuri fruntarile intre Ungari'a si Romani'a. Inse acésta comisiune s'a despartitu fără de a-si fini lucrul, si a lasat sub certa tote punctele ce era chiamata a le regulă. Cu dreptu său fără dreptu, lips'a rezultatului s'a imputat delegatilor romani; inse acésta decisiune regretabile a casiunatu, in totu casulu, una irritatiune mare intre Magiari. Acestei au voit a-si face ei insi-si dreptate si a cere una comisiune noua pentru terminarea definitiva a acestei afaceri. Pentru acestu scopu a intrevenu manifestatiunea mai de currendu a unor particulari simpli, fără de neci una influentia. Prin urmare acestu actu nu potè fi considerat ca unu se ar' ingagiă cum-va responsabilitatea guvernului austro-magiaru, si sosirea tanurilor, tramitera militsei romane la fruntarie este una procedere destulu de curiosa. Noi scim bine, că Ungari'a n'are de a se teme nece-decât de guvernul Romaniei, a le carui-a amenintări nu voru avè nece unu efectu. Căci daca Prussi'a face multu prin diplomatia, ea nu este nece-decât dispusa a tienă tote promisiunile este le dă; si s'ar potè intemplă ca, ingagiata o data pre terenul activu, Romani'a sê se afle singura in fati'a imperiului austro-magiaru! — Celu mai bunu svatu pentru cabiuțula de Bucuresci ar' fi alu conciliare, său a face ca sê revina traditiunile bune a le trecutului, candu Europa nu era turburata nece decât daca căteva jugere de pamantu d'in Romanie său una particea d'in teritoriul ungurescu erau ocupate prin căti-va tierani, său in fine, că una comisiune seriosa să deturmuresca fruntarile celor două tiere; noi nu vedem alte solutiuni posibile. Spre nenorocire inse, Prussi'a se astă la spatele Romaniei si singura o suatucesc; neci-una data inca, acésta potere nu a datu Europei una garantia de conciliare sincera, său vre-unui guvernu suatul moderatiunel. Eea pentru ce, unu faptu fără gravitate odiniora, asta di face impresiune; pentru ce, fără ca sê se termine in unu conflictu, este objectu alu diplomatici.

Supurulu inferioru, 15. aug. 1869.

Stimata Redactiune! Căteva dile espirara de la adunarea generale a „asociatiunii romane pentru cultur'a si literatur'a poporului”, tienuta estimpu in Siomcut'a-mare, si impressiunea universale, electrisarea animelor produsa prin desvoltarea ideelor maretie, ce avuse locu in acésta adunare, vibrăza si acum in inimile membrilor cari, favoriti de giurăstări, erău fericiți a participa la acea frumosa intrunire.

Arboarele cătă-alalta-eri menuntu si fără insemnatate, apară adi in tota marimea sa, si delectă cu fructele sale pre toti cari concurse spre acestu scopu d'in diferitele tienuturi locu ite de romani.

Progresul asociatiunei este gigantic si incantatoriu, vieti'a ei este ascurata pentru totu-de-un'a, nimene nu potè dubita, că nu suntemu in calea cea mai perfecta spre a ne ajunge scopulu prefisut.

Intielegint'a romana concurse in numeru imposante spre a-si oferi gerfele sale pre altariulu culturei natiunilor; interesarea membrilor pentru sustarea acestei institutiuni salutarie era necontestabil, multi betrani vedeai cu ochii plini de lacrime desfășându-se in decursulu consultârilor, si esclamandu, că natiunea, alu carei-a viitoru este imbrăstitu de asile zelosa intielegintă, are să devina in scurtu la acea trăpta a sublimei sale vocatiuni, unde gialusia strainilor amira pre sororile ei d'in ocidentine.

Cine nu crede in progresul si inaintarea literaturi romane, nu are trebuinta de cătu a pune in compa-

ratione adunarea tienuta anu în Ghierlă cu cea de estem-
pu și avu la Sioncut'a-mare.

Asociatiunea cunoște pre deplinu sublim'a sa chia-
mare, si pre di ce merge caceiga avantagie pre campulu
literaturei si a sciintiei, progreséza cu admirabila demni-
tate in missiunea sa providentiale de a lumina poporului
român si a-lu redică d'in orb'a nesciintiei; — ér' natu-
neea scie apretiu acésta nobila intreprindere, nationea
princepe adunec gloriosele ei tendintice si le springesce; —
analele asociatiunii ne dovedesc d'in destulu, că coneu-
rint'a intelegerintei române crește d'in anu in anu, si
toemai in Sioncut'a vediuram, că si poporul se intere-
seză de cultur'a sa, auditoriu d'in sinul poporului era
numerosu, si crescandu d'in momentu in momentu, cu
constantia petrundictoria a asistat la tote scenele si pro-
dumptiunile spirentuale ale bravilor intreprinditori.

Renumitul publicist si literator alu natuinei no-
stre Georgia Baritiu a diseratu antaiu dupa deschide-
rea adunării, — disertatiunea lui (unu fetu alu studiului
necontenit) trată despre creșterea femeilor române; —
obiectul radicatu dejă la nivoul culturei europene fa-
desvoltat precum numai una Baritiu l'a potutu, — dara-
ne-a incantat mai vertosu ta' si frumuseția limbajului
in care era tienuta pana in fire acésta interesanta di-
seratiune.

Nu scim ce se amiră? legie'a său consecint'a
ideelor fundamentali, său străucitul imbracamentu alu
acestoru-a? tenacitatea stilului său usioratatea espressiuni-
lor? pre langa aceea nu ne aducem aminte a fire au-
ditiu candu-va una astă sonora accentuațiune precum po-
siede Baritiu, — la elu gasesci si idei si semnificatie lim-
bistica si elegantia.

Dupa acestu erou literaturi, se sui la tribuna eminen-
tului nostru liricu Vulcanu, si diserandu despre
poesia poporala atâtua prin elegant'a propunere cătu si
prin ingeniosulu său elaborat a escitatu de nenumerate
ori vivatele si sgomotosele aplaște ale auditorilor.

Vulcanu a fostu acum in elementul său, si dora nu
era tema mai multumitoria pentru elu decât chiaru cea
alăsă — a cobori cu lir'a in mana intre simtiemintele popo-
rului, si ale tlicui acese simtieminte ca să le intelégă
lumea întreagă. — O marime de doreri produse prin bar-
bariele trecutului, unu spirotu profundu simitoriu vorbesce
in doine si balade despre suferintele sale. Este bine si
frumosu a princepe acese caintie ale romanului si ale in-
terpretă in estensiunea loru, — Vulcanu posiede acestu
talismantu de a penetră in labirintul evurilor trecute,
si se sci aredică cu multa ardore la innalțimea poesiei; in
elu posiedem unu tineru erou alu lirei romane.

Multu ni-a placutu si disertatiunea Dului Justinu
Popfu; elu este adi unu d'intre cei mai eminenti oratori
romani, cu deosebita privire la estetica si la plastic'a ora-
torica, publicul deosebi l'a desculpito si l'a aplaudat.

Sau mai tînuitu done discursuri, prin Dnii, Sandru
Budă si Rusu, la cari inse pentru lips'a spatiului si
a temporii nu ne estindem; a descrie intregu istoricul
adunării, cade in sfer'a foiei asociatiunii, care credu că va
si satisfac acestei chiamari numai de cătu.

Este inse imposibilu a nu atrage atenția onor.
publicu ceteriori la celu mai brillant si splendidu punctu
aliu adunării, adeca la disertatiunea privată a Domnisorii
Constantia Duncă; pentru inse a ne face imaginatiunea
deplina, să facem o privire la Domnisor'a, care acum
suntem, tribuna acoperita cu velu verde, incepe a vorbi.

Domnisor'a posiede una presintia placuta in societate
privata multu spiretu si inventiune, scie rostii cu multa

gratia si cu adeverata ingeniu opinionea sa despre tote
objectele sale, se vede că se deprinde de multi ani cu
studiu artelor, in cari a facut cele mai admirabile
progrese, este si va romană o anima blanda si adanc
semintorii, unu profundu isvoru alu nobileloru senti-
minte; ea este una modernu oracul alu culturii femeiesci.

Dins'a este unu fenomen raru pre orizontul culturei
nationale, si d'in disertatiunea ei, tienuta despre cultur'a
si emanciparea femeii, ne-amu convinsu pre deplinu că
Dsa este in puterea ideelor si a cunintelor si că es-
tiunea a studiat-o cu consecintia.

Domnisor'a nu numai prin vast'a sa sciintia atâtua te-
oretica cătu practica este capabile d'a incantă si lumină au-
ditoriulu său, ci ea simtiescă adancu, o dore de statul lu-
crurilor, si scie caracteriză bine situatiunile. Descrierile
subiective ale Dsiorei suntu multu particulari, dara vine,
seose d'in viața si colorite dupa cunintă; limbajul ei
este sublime si incantatoriu, elu te surprinde, te petrunde
pana la lacrime, si te face a-ti imagină evenimentele des-
fasiurate; tonul sonor, oratoric'a ei este mai multu dupa
metodulu anglosu unde capacitatea este precalculata prin
poterea cunintului, care inse nece caudu inu pote lipsi.

Neconținutul studiu alu animei femeiesci, cordele
armoniose ale poesiei prosaice neci candu nu au produs
asiu frumose melodie neci despre destinul neci despre
amorul femeiesc ca in manile Daale. — Ea este ver-
sata in figurele retorice, si precandu prin unu inocentu
aventu innalția insușirile si vocatiunea sesului frumosu, pre
de alta parte se descarcă cu multu sarcasmu si cu striete-
ția unei depline ironie asupr'a acelor, ce tienu adi fre-
nkle culturei, adeca asupr'a sesului barbatescu.

Ne-a sbiciutu amaru, dara fundamentalu argumen-
tărilor su in mare parte corectu; noi cu adeverata pla-
cere ascultaramu reprobatiile frumosei revoltante, si
prea bucurosi o amu fi imbrățișat cu totii dreptu do-
veda, că noi români nascutii liberali si democrat, prea bu-
curosi facem locu, si impartisim drepturi egale cu damele
noastre eruditte, — români a crescutu antâi femei de re-
nume pentru lumea civilisată, in asta privintia Rom'a a
premersu cu multe secole altoru natuini civilisate; —
Vetur'a si Lucretia eroinele istoriei române, precum si
Costantia Duncă suntu române, si noi cu fala si ambi-
tiune recunoscem importanta existintei loru pentru na-
tiunea nostra.

Noi cu adeverata dorere ne despartim de Dsr'a
Duncă ca de unu obiectu alu stimei si veneratiunei noastre;
inse Dsr'a are a asemenea conforma missiuncu sale prin mai
multe locuri semint'a desvoltarei si a sciintiei, si suntu-
mu convinsu că Dsa va fi primita in tote anghiuile lo-
cu de romani*) cu brâile deschise; noi i-stringem
manu cu cordialitate romanesca, si i dorim ca bineveni-
tentarea natiunei să o insotisea pro to u indene.

Arangiarca festivităilor cu ocazia adunării a
fostu exemplara. Domnii conduceatori au dovedită că inven-
tiunea si ingeniul scio produce d'in putinu materialu
minuni, primesca in numele toturor respectivilor mul-
tiamit'a cea mai cordială.

Scevola de la Supure.

D'in cronic'a secretelor calugaresci.

(+) Detorint'a presei este a semnă tote faptele, ce tindu
a produce bine său reu in societatea omenescă. Multimea

(+) Precum ni spune unu corespondinte, stimabil'a
noastră literata a călăritu la fratii d'in Maramuresin —
legănatu originei sale.

Red.

erimelor si scandalelor, ce s'an comisă si se comitu sub
velutu isolatianii, pre cont'a moralității si a umanității,
nu dată de éri-alalta-éri. Institutiunea monacale a
fostu de la inceputu si pana adi un'a din cele mai peren-
lose rane ale societății.

Intre manuscrisele museului d'in Pest'a se află ritua-
lulu calugarilor paulini, scrisu in secol XV. istoricul
acestei cărti e interesant. S'a descoperit la an. 1851 in
claustru paulinilor, numitul alu Santei Ilene, in cota Zela, in manile unui calugaru astrucatu cu una pisica in-
tr'unu pariete.

Unu omu ce a fostu satia la descoperire serie, că
„Caramidele au fostu compilate către corpulu calugarului
intru atâtua, înăstă scheletulu nu se potu resipi, ma
cartea d'in care nenorocitulu a rosu unaparte d'in preuna
cu pielea in care era legată, inca i-a ramas in mana. Am
auditu de multe ori serie respectivulu — că bagău pre
omini in parieti. Acest'a inse nimene n'a documentat-o
atâtua de chiaru, ca descoperirea exemplului premisă. Cum
că ce pecece or' crime au comisă calugarulu si biț'a mi-
tia? — cronic'a nu ni spune. Atâtua inse e necontestabilă,
că cei ce nu s'an insorat a condamnă pre coleghulu
loru la una atare chinu infernalu, au fostu mai diavoli de
cătu sii infernului, pre caripiosii parinti i deseru intr'unu
modu atâtua de ingreditoriu.

Sortea nenorocitei virgine d'in Cracovia este una
non si viu documentu, că tempestele secelor n'au potutu
spela criminalitatea institutiunii monastiresci. A ramas
ce'a a fostu. Viforele progresului s'an imblanită inainte
portilor ei, spiretulu templului derimandă tote in tote
părțile, — inaintea murilor monastirei si au pierdutu
poterile, dora numai pentru ca să le resipese odata cu una
lovitura? că ce progresulu nu cunosee stavile.

Una foia d'in Berolinu spune, că nescă calugari in
claustru dominicanilor d'in Düsseldorf (cari deschisera
nu de multu una filiala in Berolinu) violara castitatea unei
copile de 7—8 ani. Investigatiunea curge, ticalosii o lu-
ara pre picioru, dar' nu voru scapă, s'an esmisu cerculare,
ca să i scotia si de su jumentu.

In Ispania, unde putredinu calugaresca este atâtua de
colosalu, unu scandalu calugarescu descoperit de curendu
produce nu putina agitatiiune. Si anume vice-spiretualul
Alfonso Navarro claustrului „Dela Latina“ in Madridu,
fiindu scosu d'in postulu său, conduse pre esmisii autorității
locali intr'unu ambitu secretu, prin care ospetii de
nopte facă „virginelor“ visite interesante. Spune mai
departe, că inainte d'a primi ordinul, ea să parasescă lo-
cuinta sa, vedîu pre noulu capelanu Antoniu Millanu, că
intra la jupanescă virgină noaptea pre la 1—2 ore după
medialu noptii pre una usia ascunsă, care nu-i fu cu-
noscuta pana acum.

Mai avemu ore să comentăm comunicatele aceste? Credem a fi de prisosu.

Unu diurnal francesu publica una istoriora intere-
santa, petrecuta intr'unu claustru de calugarii in Mex-
ico: Doi oficieri, d'in armat'a imperatalui Macsimiliano
intrandu in biserica catedralei d'in San-Francisco, dierira

centia si Pavi'a. Literatur'a dialectului boloniesu înfloră
chiaru la 1551, si consiste in proze, poesie, calendarie,
traductiuni si comedie: cele mai importante d'in aceste
componeri s'an datu la lumina intr'o culegere inceputa la

1827 si continuata la 1836 de către C. E. Ferrari, au-
toru alu vocabularului boloniesu italiano tiparit in Bo-
lonia la 1838. Antonio Morri, compuse vocabularul
dialectului faentianu său romaniol (Faentia 1840). Dialectul de Modena are dictiunariu lui F. Che-
rubini (Milanu 1827), si celu de Reggio dictiunariu
lui G. B. Ferrari (Reggio 1832); ér' pentru Fer-
rara a compus unu vocabulariu abatele F. Nannini
(Ferrara 1805), pentru Parm'a L. Paschieri, pentru Pla-
centia L. Foresti (Placentia 1836), si pentru Pavi'a, C.
Gambieri (Pavi'a 1850).

Familia veneta cuprinde mai cu deosebire dialectu-
lu venetianu, celu paduanu, celu vicentinu, celu veronesu,
celu de la Chioggia si celu de la Burano. Dialectulu ve-
netian este devenit de mare atentiu, căci reprezinta
fusiunea mai multor dialecte d'in Itali'a totă, si afara
de acăta este unul d'in cel mai copleșit si mai culti-
vate; are autori eminenti, precum: Gritti, Pastó, Goldoni,
Buratti, si nici nu i lipsescu vocabulare, dintre caru
mai principalu este alu lui G. Boerio. Paduanulu rusticu
numera intre poetii lui pro Meno Begnoso, pro Menor,
pro Porcaro, pro Monceti: are unu vocabularu cam imper-
fectu compus de Patriarchi, dar' onorab. amicu alu no-
stru G. D. Nardo, membru Institutului Regesesc de Sci-
enție, caru-i detinutu si mai multe d'in acese notitie, a
culesu căteva sute de vocabule cunoscute rusticane. Dialec-
tulu vicentinu se apropia forte multa de celu paduanu, si

EGISIO RAI

Limb'a romana si dialectele Italiane.

Schită filologică de

G. L. Frollo

Profesorul la gimnasiul Carolu I. d'in Brailea.

Manserunt, bătie que manent vestigia
ruris. Horatius.

III.

(Urmare.)^{*)}

Dialectele italiane sunt multe si diverse. — Noi le
vom reduce intr'unu micu prospectu grupandu-le aici
dupa impartirea geografica a Tierei si dupa intrudirea loro;
é'r' acăta dare de séma o vomu insocu cu o're cari
notitie bibliografice, in cătu să cunoscă lectorii nostri unde
au să recurgă, deca unu d'in Dloru ar' voi să studie
mai cu d'inadinsulu tem'a ce le propunem.^{**)}

a) Itali'a Septentrionala. — Dialectele
din Itali'a septentrionala prezinta mai multe analogie in-

^{*)} A se vedea nr. 88.

<sup>**) Mai multe d'in acese detalii sunt estrase d'in
pretișa opera a lui B. Biondelli: Saggio sui Dialetti Gallo-Italici (Milanu 1854—trei volumi.) Acestu filologu des-
volta cu deamenuntul tote particularitățile caracteristice ale dialectelor pedemontane, emiliene si lombarde cu fi-
liatiunile loru, aducendu esempele d'in orice epoca si dan-
du veriunea parabelei Risipitorul in sic care
d'in acese dialecte.</sup>

într-un unghiu alu bisericii una calugarită cufundată în regatunii, și fiind că în tota biserica — afara de ei nu se află altu susținut de omu, calugarită li dăde semn să se apropia de ea; și rogă apoi pentru unu servitul, de la care — disc — mi aterna vieti și onore. — Unul dintre oficiri si-a oferit numai decât servitul, și pre la mediul noptii se duse la o poftă laterale a claustrului, unde calugarită lu-asteptă dejă. La condusul apoi în celă sa, și cu o ospitalitate demna de una calugarită măntine de tote lu-imbiș cu unu pocalu de liqueur, oficierul rapit de frumetă calugarită lu si primă indată. Apropiandu-se apoi calugarită de patu redica putientelui acoperementului și areta oficierului cadavrulu unui preut, l-am omorită disc, căci a voită misielulu să me deonescă — te rogu du-lu si-lu aruncă in fluviu din apropierea claustrului. Oficierul i-implini rogarea, și saltându de bucurie — căce calugarită i promise o intelniere pre lui' urmatoria grabă la unu amicu alu său, unde înse in seurtu tempu mori bietulu oficieru intre cele mai cruceene suferintie, — căce liqueur-ul calugarită a fostu veninu.

Statute

pentru gimnasiul român din Bradu, comitatul Zărardu.

(Fine.)^{*}

§. 42. Presedintele comitetului are dreptu a fi de facia la consultările corpului profesoral, precum și direcțorele gimnasiului are dreptu a asistă la consultările comitetului, avendu ambii in aseminea casuri cuvenit consultativu.

§. 43. Discordiole, neintelegerile, său certele ce s'ară intre corpulu profesoral și intre directore, său intre vr'unulu din profesori, le complană comitetului gimnasiului. Asemoni neplaceri inse intre directorele său corpulu profesorilor și intre comitetu le decide reprezentantă gimnasiului. In ambe casurile instantă ultima este consistoriul arhidiecesanu.

§. 44. Numerulu profesorilor va fi de optu ordinari și patru suplenti; profesorii ordinari suntu permanenti. Salariile profesorilor voru fi:

1. pentru profesorii ordinari de la 600 pana la 700 fl. v. a.

2. pentru profesorii suplenti 500 fl. v. a. pe anu;

3. directorele, care va fi totuodata si profesorii ordinari, va mai ave unu pausialu de 100 fl. v. a. pe anu.

4. pentru fia-care profesorii ordinari dupa servitul de 10 ani, se va mai adauge salarialu cu 100 fl. v. a. — Aceste salariu potă crește cu tempu, crescându fondulu gimnasiului. — Salariile se platește pe căte o lună inainte. Platile unui pedelu si servitoru, precum și cele-alalte spese curente, se prevedu din anu in anu prin bugetulu gimnasiului.

§. 45. Pentru studintii, cari nu suntu de religiunea româna gr. or. in călu ar' cere numerositatea loru, se voru face pasii cuvintiosi la respectivă auctoritate bisericească, spre a ave ecatchetu de religiunea loru. — Accesă nu se va numeră intre corpulu profesoral, și nu

^{*}) A se vedea nr. 86 si 87.

se cu d'insulu o literatura comună. Dialectulu veronesu are preste o mediocre literatura si unu micu vocabularu ab. Angeli, publicatu la 1821. Cu multu mai scăpată in acesta privintia sunt dialectele de la Chioggia și de la Burano; prelandatul D. Nardo se ocupă de mai multi ani spre a le ilustra și a le face cunoscute lumii filologice.

Dialectele cuprinse in famili'a carnica sunt: friulanu, goritanul, vechiul tergestinu si belunesulu. Dialectulu friulanu, despre care D. Alessandrescu a intretinut Academ'ia Româna, este foarte avutu in producționii literare si poetice: scriitorii eci mai populari au fostu contele Hermes si P. Zurut. Avemu inaintea ochilor manifestulu unui vocabularu friulanu ce se află in cursu de tipar, si alu carui-a autoru, abatele I. Pirona, int' memoria intitulata: Attinenze della lingua friulana (Udine 1859), facendu comentariului inscriptiuni de la 1103, vorbesce in trecutu despre analogia acestui limbajului cu celu romanesc. Acel'a si argumentu s'a tratatu mai cu dinadinsul de către G. I. Ascoli int' brosura: Sull'idioma Friulano e sue affinità colla lingua Valacca (Udine 1846). — Dialectulu goritanu este o amestecatură de friulanu, venetu si slavu: nu posede decât orati poesie populare. Tergestinul vechiu este asemenea o derivatiune a friulanului, care in diu'a de asta di s'a moștuit prin dialectulu venetu; la 1828 se audia inea a gur'a poporului, si ab. G. Mainati publică in anul 1860 o căte-va dialoguri cu traducerea loru italianescă; belluno pese de căte-va producționu in versuri; repausatul anotimp Vien'a i dede unu vocabularu remasă inca neparită.

se va potă plăti din fondulu gimnasiului. — Elu va avea a suscine direcționei gimnasiului catalogulu despre ceterarea orelor de catechesatia si biserica, precum si despre calcululu studintilor in studiu religiunariu, specie a se potă induce in catalogulu generalu si in atestatele scolastice.

§. 46. Obiectele de invetiamențu in acestu gimnasiu suntu:

1. Religiunea,
2. limbe, si anume:
 - a) limb'a romana,
 - b) limb'a latina,
 - c) limb'a greaca,
 - d) alte limbe ale patriei, precum magiara si germana;
3. geografi'a si istori'a,
4. matematica,
5. istori'a naturala,
6. fizici'a (sciințele naturale),
7. filosofia. Afara de aceste:
8. caligrafia,
9. desemnu,
10. cantare,
11. gimnastic'a.

§. 47. Planul de impartirea acestor studii in clase si intre profesori se face conformu §§-loru 37 si 38.

§. 48. La acestu gimnasiu se voru portă urmatoarele acte;

1. Protocolu de trebi;
2. istori'a gimnasiului, care va cuprinde ori ce schimbare in personalulu profesoralu, său alte evenimente caracteristice pentru starea si activitatea institutului.
3. carte de normative,
4. protocoole despre conferintele corpului profesoral (§. 35.)
5. unu catalogu generalu pentru fia-care else, despre scolarii acelei-a-si clase in ordine alfabeticu cu observările necesario, despre naționalul, portare si progresul loru in invetiamențu. — Acost'a se susține la finitul fiecarui anu de către toti profesorii clasei.
6. inventariu despre medilocele de invetiamențu,
7. unu catalogu, specialu de clase pentru insemnarea studintiloru absenți si a pedepseiloru sau laudei date acestora sub prelegere.

CAPU VII.

Dispuse și une generale.

§. 49. Diu'a de SS. Constantinu si Elena, ca patroni ai gimnasiului, este totuodata si serbatorea naționala a gimnasiului. La acesta serbatore va luă parte reprezentant'i, comitetul, epitropul' gimnasiului, intregu corpulu profesoralu, tota tenerimea scolastice, precum si fondatorii si binefacatorii gimnasiului. — Cu acesta ocazie se voru tine raporturi despre starea si inaintarea fondurilor scolastice, discurse despre progresul spiritualu si respectivo in cultura a gimnasiului, si alte asemenei espuneri de sciinția si literatura, atât națională, cât si străină.

§. 50. In casu, canda institutulu gimnasiului prin evenimentu extraordinariu s'ar desfintă, reprezentantii a are dreptul de a dispune cu fondulu spre inaintarea culturii naționale a poporului român gr. or. din comitatul Zărardu.

b) Italia Centrală. Dialectele vorbite in aceasta regiune sunt cuprinse in famili'a tosco-latina, si se deosebesc intre ele dialectulu toscanu, celu romanu si celu umbriu. Literatur'a loru se confunde cu literatur'a clasici italiana, inse genul popularu ofere mai multe compuneru locale, ce s'au culesu de Tommaseo, Visconti si Marcoaldi. Stenterello si Meo Pataccia n'au amintit inca, si comediele lui Tacconi formează chiar acum delicioarele Transteverinilor.

c) Italia Meridionala si Insulara. — Familiele cele mai importante sunt: samnito-iapigia, brutio-sicula, corsa si sarda.

Cehu mai cunoscutu din dialectele samnito-iapigie este neapoletanu. Pre tempulu lui Alfonsu de Aragon'a, neapoletanu devenise chiar' limb'a guvernului: avu poezi distinsu d'intre cari merită mențiune Cortese, Sgruttonio si renomulatu Capasso, care nu s'a sfatu de a traduce in jargonulu Lazaroniloru nu numai pre Gerusaleme Libera, si pe insu si Omeru cu testul la frunte. Teatrulu comicu neapoletanu, transportat in alta sfiră, ar' potă rennoi dramatic'a italiana, si este de o fertilitate extraordinaria: numai d'intre contemporani Oratin Schiani a produs ca la sieptedieci de bucati, si Pasquale Altavilla do doue ori mai multu. Cantecele populare au fostu culese de francesulu Cottreau, si melodie loru, esplotate de Rossini, de Bellini, de Donizetti si de Mercadante, au amblata prin tota lumea.

Famili'a brutio-sicula cuprinde dialectele Calabriei si Siciliei. Noi cunoscem pucine versuri calabrese publicate in culigerea lui Caselli (Paris 1865); dar' pentru

CAPU VIII

Note si dispuse si une transitorie.

§. 51. §§ 38 si 40 din statutul organie alu congresului bisericescu de la a. 1868. provocati la capu III. §. 9. din aceste statute sună:

„§. 38. Sinodul protopresbiteralu constă din reprezentanții preutimii si comunelor parociale din protopresbiterat, astă ca preutimia să fie reprezentată in una a tertialitate, era comunele parociale in două tertialități.“

„In protopresbiteratul, care numera preste 20,000 suflete, numerul membrilor sinodului protobresbiteralu constă din partea preutimii din 12, era din partea comunelor bisericesci din 24; era unde numerul sufletelor loru e mai micu de 20,000 acolo va constă din partea comunelor parociale din 16 membri, si din partea preutimii din 8.“

„§. 40. Membrii sinodului protopresbiteralu se alegu pre 3 ani si se potu realege. — Membrii ecclasticici ai sinodului protopresbiteralu se alegu prin preutimia tractuala in locul destinat, er' cătu pentru membrii mireni, protopresbiteratul se impartiesce in atâte cercuri electorale, căti membri mireni suntu de a se alege in intele-sulu § lui 38.“

§. 52. Dupa intarirea acestor statute reprezentantă gimnasiului (Capu III. §. 8.) intrunindu-se in adunare generală, va primi intr'unu conspectu tota averea miscatoria si nemiscatoria a gimnasiului de la comisiunea scolara de pana acum, si va dispune cu ea conformu acestor statute.

§. 53. Pana candu gimnasiulu s'ar potă deschide, celu pucinu cu cinci clase, sarcină de directore alu gimnasiului o va portă gratuită protopopulu romanu gr. or. din Bradu.

Din sesiunea comisiunea scolare, a comitatului Zărardu, tienuta in Baia de Criș la 8 februarie 1869.

Nr. 11387. — Aceste statute se aproba.

Bud'a 14. iuliu 1869.

(L. S.)

B. Iosifu E ö t v ö s, m. p.

NOUTATI STRAINE.

FRANCIA. Unu telegramu din 15. I. e. ne a surprinsu cu scirea importantă, că imperatul Ludovicu Napoleonu a serbatu intr'unu mod destul de umanu aniversarea (15. aug.) nașterii marelui Napoleonu I. si anume proclamandu amnistia deplina pentru delinquentii politici.

Pres'a din Paris fără diferenția de coloare, primi cu multumire acestu faptu de grăsa alu imperatrelui, numai roaciunariul „Pays“ cutăza a lu numi simtoma de slabitiune. Se poate că opinionea publică a exercitatuna una presiune atat de mare asupr'a lui Napoleonu, incătu fu silitu să asculte de coi trei ministri ai sei, cari i-au propus actul de amnistie. Or' care ar' fi in se acescă acescăi măsuri, atat se poate prevede, că ea va produce cea mai placuta impressiune asupr'a spirelor in Francia.

Diurnalul ofisicalu din Parisu publica decretul de amnistie cu testul urmatoriu: „Voindu a serbă conformu sentimentelor nostre aniversară a seculare a nașterii lui Napoleonu I., dăm amnistia deplina pentru tote crimed si delictele politice, pentru tote delictele comise pre calea presei, a reuniunilor si intrunirilor, si in urma pentru toate esecese. Na poleonu.“ — Una alta ordonanție amnistizează pre toti desertorii militari si de la marina.

dialectulu sicilianu esiste unu dictionar de G. Bandi (Palermu 1857) cu o mica gramatica a lui G. Meli. Literatur'a siciliana este din cele mai antice si abundante: poesiele contemporanului Meli sunt de o puritate si de o elegantia rare.

Dialectulu Corsicei are mai multe poesie de unu genu cu totala particularu, intre cari se deosebesc baladele numite voceri. Tommaseo, Fée, Wolf si Gregorius au datu nisice studiuri pre interesante in aceasta privintia.

Limbajul Sardinie se deosebește din celelalte prin proprietățile lui lexicale si gramaticale: fundul este cucerit latinesc. Se imparte in logo danesu si campania danesu. Celu d'antău este unu felu de limba literară, care nu se vorbesce nicu într'un locu particularu; alu doilea este vorbitu mai cu séma in provinci'a de Cagliari. Dictionarul lui Porro este din cele mai bune.

Intre dialectele italiane nu vomi a numeră pre acele cari se vorbesc de coloniele, germane, franceze, catalane, arabice, albaneze si grecești, asiediate in Itali'a. Înse lectornu nu va uita pre cei 15,710 Romani ce se atâta la Dignano, Valle si Rovigno in provinci'a Istriei. Unele ramasitie de colonie românești se află chiar' in interiorul insulei Veglia la nisice valcele, cari după limbajul de acolo se numesc Pogliat. Romanii din Itali'a n'au nici literatura tiparita, nici vocabular.

(Va urmă.)

VARIETATI.

Cei mai calduroși sprințitori ai regimului personal, ai dinastiei lui Napoleon III, pre cun unu Walewski, St. Arnaud, Morny, Pelissier și Troplong apusera, și generalul Niel ună din cele mai eminente capacitate aderinti imperatorului si absolutismului francez, nu întârziu la urmă.

Nu suntem chiamati a incunună cu lauri fruntea acestui ostenu, care nu arareori conturbă prin sangerosele sale labori cursul celu natural alu desvoltării culturii umane, dar' totu-si nu potem urmă cu tacere apunerea omului, care avu unu rol strinsu legat de sortea imperiului alu II.

Adolfu Niel nascu în 1802 în departamentul "Haute Garonne," calificatiunea militara si-a castigatu-o în scoala politehnica, care a datu Franciei soldati eminenti. Mai tardi merser a-si indeplină studiile în institutulu ingenerilor din Metiu, în anul urmatoru fu tramsu ca locutente secundarii in Africă unde lup'a curgea contr'a indigenilor. La opumarea sangerosa de la Constantina, Niel a escolat este-modu in sciintia sa geometrica in cătu fu numit u comandante alu unui batalionu. Daci in ainte numele lui Niel devină totu mai cunoscutu. In 1849 fu numit capu alu statului majoru pentru expeditiunea romana; elu conduse in tempu de trei septemane opumarea Romei, dupa ce feciorii lui Ondinet fure respinsi de multe ori prin eroii voluntari condusi de Garibaldi.

Renumele lui se incepă cu erumperea resbelului orientale. In 1854 fu tramesu pre marea baltica si conduse combaterea Bomarsundului. Anul 1859 i-incinse cu lauri noui fruntea, candu conducundu corpulu alu 4. alu armatei franceze, dovedi mare talentu in strategia. E'u decise sortea bataliei de la Solferino, respingandu cu arip'a dréptă a armatei fr. pre c. Wimpffen cu armata austriaca.

Rolul politiciu alu gen. Niel urmă la 19. jan. 1867, candu fu numit ministeru de resbelu; elu facu multu pentru regenerarea si organizarea armatei franc. dar' indesertu tote, căce elu, precum s'a vediutu, a fostu mai mare amicu militarismului de cătu libertății patriei sale.

(L i g a d e p a c e.) Barbatii progresului, cele mai eminente si luminate talente ale lumii civilizate, se voru intruni preste căteva septemane, sub ceriul liberu si seniu alu republicii elvețiane, spre a-si desvolta parerile in favorea libertății si a păcii, si prin urmare in contra tiraniei si maeclariei omnesci. Salutăm aceste tendintie salutarie, inse săra a speră fericit'a loru realizare — de-o-cam-data.

(C o n g r e s u s l a v u p o l i t i c u .) Poporatiunile slave de la media-di sunt convocate la unu congresu politiciu, care se va tine in capital'a Muntenegrului, in Cetinie, de la 18 pana la 25 augustu. Numerul tramsilor din Serbi'a, Hercegovina, Bosni'a, Banatu, Croati'a, Confinie militare, Slavoni'a, Dalmati'a, se urca la 800. Acestu congresu provine din initiativa partitului, care si-a propus a reconstituui in una singuru nationalitate diversele fractiuni a le nationalitatilor slave de la media-di.

Partea economică

Resultatele recoltei de estimația in diferitele părți ale Europei, dupa raporturile ce le astau prin diurnale, le resumem in urmatorile: Recolta in Belgia si Olandia, cu privire la cantitate, este mediocre, ér' in privint'a calității este rea. Germania de nordu avu bunisora recolta de grâu, ovesulu si ordiul au remunerat bine sudorea cultivatorilor, secar'a parte su de mediu-locu parte rea. In Vestfal'a productiunea grâului reesi bine, teciuile n'a lipsit, secar'a cu privire la catime su mediu-locia, ér' dupa caletate este rea. Sasonia obtinu una recolta bunisora. Productiunea in Bavaria, privindu catimea, su de mediu-locu, caletatea grâului si secarei este de unu gradu inferioru, ér' a ordiului si ovesului este eminente. Productiunea Francei este mediocre atât dupa catime cătu si dupa caletate. Productiunea Angliei e favorabile. In Russia, Svedia si Galitia productiunea arăta rezultate eminente.

Anunț bibliografic.

La stabilimentulu tipograficu alu societății Deutsch in Pest'a este sub tipariu opulu.

VOCABULARIU

taliano-Romanu, Franco-Romanu

si

Romanu-Italiano-Francesu.

Cu trei tractate gramaticale si cu adaugerea numelor proprii celor mai principale.

Prelucratu de

I. L. Frollo.

Profesoru la gimnasiul Carolu I. in Brail'a.

Tota oper'a, formandu trei volume mari, va apară in 8" mare, cu litere compacte, in 10 fascicule séu aprope, cuprindendu fia-care fascicul căte 10 cole.

In cete-va dile va esă de sub tipariu volumul I, adeca partea Italiano-Romana primul opu lessicograficu pentru limb'a italiana i. i literatură romana, care va cuprinde patru fascicule, d'intre cari inse alu patru-lea va avea mai multa decu 12 cole, si asiè intregu volumul va conține 42—43 de cole, nu precum s'a anunțat 34—35 de cole.

Abonamintele pentru tote provinciele austriace se primesc la Librari'a "Aigner & Raumann" (Pest'a Waitzergasse, Hôtel Nation.)

Pretiul fia-carui fascicul va fi de 5 lei noui (2 fl. val. austr.), afara de fasciculu alu patru-lea d'in volumulu I, alu carui pretiu se va sta tor amesurat numerului coleloru.

Proprietariu si editoriu : Alesandru Romanu.

Redactoru respunditoriu interim. : Ionu Porutiu.

Comunicatiunea pre calile ferate.

Pr Linia Statului	Cu Trasura acelerata
Pest'a-Vien'a	Vien'a-Pest'a
In totu dilele la 7 ore 82 min. dem.	In totu dilele la 2 ore 90 min. dp. m.
Sosescu in Vien'a la 10. 57 min. d.m.	Sosescu in Pest'a la 9. 25. m. sér'a.
Segediu-Pest'a	Pest'a-Baziasiu
Martu si Sambet'a la 20.16 m. dem.	Luni si Vineri si 9. 45 m. sér'a.
Vien'a-Baziasiu.	
Vien'a pléca la 7 ore 30 m. dem. la 8 ore — min. sér'a.	
Posionu (Pressburg) " 10 " 5 " 10 " 51 "	
Neuhüsel " 1 " 29 " d. médi " 1 " 59 " demin.	
Pest'a, sosescu " 4 " 30 " " 5 " 48 " sér'a.	
Pest'a pléca " 5 " 28 " sér'a " 6 " 31 " demin.	
Czegléd " 8 " 29 " sér'a " 10 " — " "	
Segediu " 12 " 29 " noptea " 2 " 29 " d. am.	
Timisor'a " 5 " 24 " demin. " "	
Baziasiu, sosescu " 8 " 10 " ant. de amédi.	
Baziasiu-Vien'a.	
Baziasiu pléca la 6 ore 35 min. dupa amédi.	
Timisor'a " 10 " 43 " noptea la 7 ore 35 min. demin.	
Segediu " 2 " 33 " demin. " 12 " 40 " d. mdi.	
Czegléd " 6 " 40 " " 6 " 13 " sér'a	
Pest'a, sosescu " 9 " 5 " " 8 " 30 " "	
Pest'a, pléca " 9 " 50 " " 9 " 25 " "	
Neuhüsel " 1 " 25 " d. amédi. " 12 " 58 " demin.	
Posionu " 4 " 46 " " 4 " 28 " "	
Vien'a, sosescu " 9 " 59 " sér'a " 6 " 14 " "	
Calea fer. de Nordu ung.	
Pest'a S.-Tarján.	
Steinbruch pléca la 8 ore — min. 8 ore 30 min. sér'a.	
Gödöllö " 8 " 8 " 8 " 51 "	
Hatvan " 9 " 19 " 1 " 4 " "	
S.-Tarján, sosescu, " 10 " 30 " 1 " 42 " noptea.	
S.-Tarján-Pest'a.	
S.-Tarján pléca la 2 ore 50 min. d. amédi. 10 ore 10 min. sér'a.	
Hatvan " 4 " 59 " " 2 " 11 " noptea.	
Gödöllö " 6 " 8 " " 4 " 20 " "	
Steinbruch " 7 " 7 " " 6 " 28 " demin.	
Pest'a sosescu " 7 " 14 " " 6 " 38 " "	
Calea fer. de Sudu (amedia-di).	
Bud'a-Triestu Triestu-Kauizsa. *	
Bud'a pléca la 6 ore 35 min. demin. 6 ore 20 min. sér'a.	
Alba-Regia " 8 " 50 " 9 " 5 "	
Canisia " 1 " 59 " d. amédi 5 " 6 " demin.	
Pragerhof " 9 " 27 " sér'a. *(in legatur. cu trasu-	
Steinbrück " 12 " 1 " noptea r'a ce merge catra	
Triestu sosescu " 8 " 14 " " demin. Vien'a.	
Triestu-Bud'a. Kanizsa-Bud'a. *	
Triestu pléca la 6 ore 45 min. sér'a. *(in legatur. cu tra-	
Steinbrück " 3 " 45 " noptea sura ce merge catra	
Pragerhof " 9 " 30 " demin. Vien'a.	
Canisia " 1 " 22 " d. amédi la 9 ore — m. sér'a.	
Alba-Regia " 5 " 55 " sér'a. " 5 " 45 " demin.	
Bud'a " 7 " 58 " " 8 " 12 " "	
Bud'a-Albaregale-Vien'a.	
Bud'a pléca la 6 ore 35 min. demin.	
Alba-Regia, sosescu " 8 " 39 " "	
Szönyu-nou " 10 " — " "	
Vien'a, sosescu " 2 " 25 " "	
Vien'a, sosescu " 8 " 2 " sér'a.	
Vien'a-Albaregale-Bud'a.	
Vien'a pléca la 7 ore 42 min. demin.	
Szönyu-nou " 2 " 10 " d. amédi-di.	
Alba-Regia, sosescu " 5 " 38 " "	
Bud'a pléca " 5 " 55 " "	
Bud'a sosescu " 7 " 58 " sér'a.	

Calea fer. spre Tis'a.	Vien'a-Pest'a-Casiov'a.
Vien'a pléca la 8 ore — min. sér'a 7 ore 45 min. domin.	Vien'a-Pest'a-Casiov'a.
Pest'a " 6 " 80 " demin. 5 " 19 " sér'a	pléca la 8 ore — min. sér'a.
Czegléd " 9 " 39 " " 6 " 4 " "	pléca la 8 ore — min. sér'a.
Szolnok pléca " 10 " 57 " " 6 " 17 " "	pléca la 8 ore — min. sér'a.
Püspök-Ladány " 1 " 38 " damédi. 1 " 8 " "	pléca la 8 ore — min. sér'a.
Dobriteniu " 3 " 5 " " 9 " 48 " dem.	pléca la 8 ore — min. sér'a.
Nyiregyháza " 4 " 38 " " 6 " 24 " "	pléca la 8 ore — min. sér'a.
Točai pleca " 5 " 81 " sér'a " 8 " 9 " demin.	pléca la 8 ore — min. sér'a.
Miscolciu " 7 " 24 " " 10 " 46 " "	pléca la 8 ore — min. sér'a.
Casiov'a sosescu " 9 " 56 " " 1 " 51 " noptes.	pléca la 8 ore — min. sér'a.

Vien'a-Pest'a-Aradu.	Vien'a-P. st'a-Aradu.
Vien'a pléca la 8 ore — min. sér'a.	Vien'a pléca la 8 ore — min. sér'a.
Pest'a " 6 " 31 " demin.	Pest'a " 6 " 30 " dem.
Tielegedu " 9 " 24 " "	Tielegedu " 9 " 29 " amédi-di.
Solnocu " 10 " 16 " "	Solnocu " 10 " 29 " amédi-di.
Mező-Tur " 11 " 29 " dp. amédi.	Mező-Tur " 11 " 47 " amédi.
Ciab'a " 1 " 9 " "	Ciab'a " 1 " 45 " "
Aradu sosescu " 2 " 52 " "	Aradu sosescu " 1 " 50 " "

Vien'a-Pest'a-Oradea-Mare.	Casiov'a-Pest'a-Vien'a.
Vien'a pleca la 8 ore — minute sér'a.	Casiov'a pleca la 5 ore 21 min. domin.
Pest'a " 6 " 30 " dem.	Miscolciu " 7 " 55 " "
Tielegedu " 9 " 39 " "	Točai " 9 " 97 " "
Solnocu " 10 " 19 " "	Nyiregyháza " 10 " 89 " "
Mező-Tur " 12 " 19 " "	Dobriteniu " 12 " 57 " dp. mdi.
Ciab'a " 1 " 45 " "	P. Ladány " 1 " 57 " dp. mdi.
Aradu sosescu " 2 " 48 " sér'a. "	Solnocu " 4 " 39 " "

Oradea-Mare Pest'a-Vien'a.	Mohaciu-Barciu.
Oradea-Mare pléca la 10 ore 20 min. ant. mdi.	Mohaciu pléca la 7 ore 55 min.
Berettyó-Ujfalui " 11 " 44 " dp. mdi.	12 ore — min. la mdi.
P. Ladány sosescu " 1 " 55 " dp. mdi.	5 " 20 " "
Tielegedu " 5 " 38 " sér'a.	5 " 54 " "
Pest'a " 8 " 49 " "	10 " 40 " "
Vien'a " 6 " 14 " demin. " " 89 " sér'a.	12 ore — min. la mdi.

Barciu-Mohaciu.	Barciu-Mohaciu.

<